

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	21.02.2006
Kjemikaliets navn	FIN FYR
Kjemisk navn	Denaturert etanol
Synonymer	Absolutt alkohol med isopropanol(IPA) og metylisobutylketon (MIBK) ; Rektifisert sprit med IPA og MIBK
Deklarasjonsnr.	090901
Kjemikaliets bruksområde	Opptenning av spritkjøkken

Produsent

Firmanavn	Kemetyl Norge AS
Besøksadresse	Delitoppen 3
Postadresse	Postboks 204
Postnr.	1541
Poststed	Vestby
Land	Norway
Telefon	64980800
Telefaks	64980802
E-post	firmapost@kemetyl.no
Hjemmeside	http://www.kemetyl.com
Org. nr.	886266642
Kontaktperson	Ingunn W. Bjøralt
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ John-Kåre Egeland
Nødtelefon	Giftinformasjonen:+47 22 59 13 00

2. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

CAS-nr.	EC-nr.	Komponentnavn	Innhold	Merking/klassifisering	Anm.
64-17-5	200-578-6	etanol	60 - 100 %	F; R11	
108-10-1	203-550-1	4-metyl-2-pentanon	1 - 5 %	Xn, F; R11, R20, R36/37, R66	
67-63-0	200-661-7	2-propanol	1 - 5 %	Xi,F; R11, R36, R67	
141-78-6	205-500-4	etylacetat	1 - 5 %	Xi,F; R11, R36, R66, R67	

Kolonneforklaring CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m³, ppb, ppm, vekt%, vol%

FH/FB/FM T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.

Komponentkommentarer Se seksjon 16 for forklaring av risikoesetninger.

3. Viktigste faremomenter

Farebeskrivelse	Helse: Produktet regnes ikke som helsefarlig ved normal bruk. Gjentatt og langvarig innånding av løsemidler kan gi varig hjerneskade. Brann og eksplosjon: Meget brannfarlig. Miljø: Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig.
-----------------	--

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	I tilstilfelle bør lege kontaktes.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Skyll straks huden med mye vann. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opp til 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNING! Drikk rikelig med vann. Kontakt lege.

5. Tiltak ved brannslukking

Passende brannslukningsmiddel	Vannspray, -tåke eller -dis. Alkoholresistent skum. Karbondioksid eller pulver.
Uegnet brannslukningsmiddel	Bruk ikke full vannstråle.
Brann- og eksplosjonsfarer	MEGET BRANNFARLIG! Løsningsmiddeldamper kan danne eksplosive blandinger med luft. Damp er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til antennelseskilder. Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂).
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftmaske når produktet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig pkt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt 8.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
Metoder til opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende materiale. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til pkt. 13.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Sørg for god ventilasjon. Unngå direkte kontakt. Unngå innånding av damper. Røyking og bruk av åpen ild og andre tennkilder forbudt. Bruk angitt verneutstyr.
Oppbevaring	Oppbevares på et kjølig, godt ventilert sted. Lagres i tett lukket beholder. Oppbevares i originalemballasjen. Lagres beskyttet mot varme og direkte sollys. Bruk IKKE beholder av: Aluminium. Lagres som brannfarlig væske.
Spesielle egenskaper og farer	Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

CAS-nr.	EC-nr.	Komponentnavn	8 t. normverdi	ppm/mg/m3	Kort normverdi	ppm/mg/m3	Norm år
64-17-5	200-578-6	etanol	950,0	mg/m3			2003
108-10-1	203-550-1	4-metyl-2-pentanon	105,0	mg/m3, H			2003
67-63-0	200-661-7	2-propanol	245,0	mg/m3			2003
141-78-6	205-500-4	etylacetat	550,0	mg/m3			2003

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Godt ventilert område. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet.
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper må det brukes egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter (type A2/P2).
Håndvern	Benytt hansker av motstandsdygtig materiale, f.eks.: Butylgummi. Vitongummi (fluorgummi). Gjennomtrengningstid > 8 timer.
Øyevern	Bruk godkjente vernebriller.
Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
Annen informasjon	Nøddusj og mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Lukt	Svak.Karakteristisk.
Farge	Fargeløs
Løselighet i vann	lett løselig i vann
Løselighet i fett	Blandbar med de fleste organiske løsningsmidler
Relativ tetthet	Verdi: 0.79 kg/l
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: -114.1 °C
Kokepunkt/ kokepunktintervall	Verdi: 78.5 °C
Flammepunkt	Verdi: 13 °C
Eksplorative egenskaper	Nedre eksplosjonsgrense m/enhet: 3,3 vol% Øvre eksplosjonsgrense m/enhet: 19 vol%
Selvantennelighet	Verdi: 422 °C
Fordampningshastighet	Verdi: 3.1 Kommentarer: BuAc = 1
Damptrykk	Verdi: 40 mmHg Kommentarer: v/ 20°C
Damptetthet	Verdi: 1.59 Referanse-gass: Luft =1
Viskositet	Verdi: 1.19 cSt
Metningskonsentrasjon	5,6 vol% ved 20°C

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	LogPow: -0,30 est.
--------------------------------	--------------------

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.
Materialer som skal unngås	Sterke oksiderende stoffer. (salpetersyre, vannstoffperoksid, permanganater, klorater mv., enkelte sølvsalter). Aluminium.
Farlige spaltningsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO2).
Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

11 Opplysninger om helsefare

Toksikologisk informasjon

Oral toksisitet	Verdi: > 3500 mg/kg
-----------------	----------------------------

	Forsøksdyreart: Rotte Kommentarer: LD50 etanol
Innåndingstoksitet	Verdi: 20000 ppm Forsøksdyreart: Rotte Eksponeringstid: 10 timer Kommentarer: Etanol
Andre toksikologiske data	Laveste observerte dødelige dose av etanol er ca 100 g (voksen)
Øvrige helsefareopplysninger	
Generelt	Ved bruk representerer innånding og de irriterende egenskaper den største faren.
Innånding	Kan irritere luftveier/lunger. Innånding av løsemiddeldamper er skadelig. Symptomene på overeksponering er hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, beruselse.
Hudkontakt	Moderat irriterende. Kan virke avfettende etter hyppig bruk. Inneholder komponenter som kan trenge gjennom huden.
Øyekontakt	Moderat irriterende. Sprut kan medføre irritasjon og rødhet.
Svelging	Kan gi irritasjon av slimhinner, oppkast og diaré. Kan gi liknende symptomer som ved innånding.
Kroniske effekter	Eksponering over lang tid kan forårsake varige skader på lever og nervesystemet, inkl. hjernen.
Allergi	Allergifremkallende egenskaper er ikke kjent.
Kreft	Etanol regnes ikke som kreftfremkallende, men tilfeller av kreft er kjent etter langvarig bruk.
Reproduksjonsskader	Etanol regnes ikke som reproduksjonsskadelig, men dyreforsøk viser at langvarig inntak kan innvirke på forplantningsevnen, føre til spontanaborter og gi skade på foster. Særlig i første del av graviditeten.
Arvestoffskader	Arvestoffskadende (mutagene) egenskaper er ikke kjent.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksitet	Ikke ansett for å være miljøfarlig.
Mobilitet	Produktet er oppløselig i vann. Produktet fordamper lett fra overflater.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktet er lett bionedbrytbart.
Bioakkumulasjonspotensial	Bioakkumulerer ikke.

13 Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	07 07 04
NORSAS	7042 Organiske løsemidler uten halogen
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Annen informasjon	07 07 04 andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter

14. Opplysninger om transport

Proper Shipping Name	Ethanol
Varenavn (nasjonalt)	Etanol
UN-nr.	1170
Farlig gods ADR/RID	Ja, Klasse:3 Fare nr.:33 Bokstav:F1
Farlig gods IMDG	Ja, Klasse:3 Marin forurensning:No Emballasjegruppe:II EmS:F-E, S-D Emballasjegruppe (IMDG):II

Farlig gods ICAO/IATA	Ja, Klasse:3 Emballasjegruppe:II
Fareseddel	3

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Sammensetning på merkeetiketten	etanol: 60 - 100 %, 4-metyl-2-pentanon: 1 - 5 %, 2-propanol: 1 - 5 %, etylacetat: 1 - 5 %
R-setninger	R11 Meget brannfarlig.
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S7 Emballasjen skal holdes tett lukket. S16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.
Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet, 16.juli 2002, med senere endringer, gjeldende fra 31. oktober 2005. FOR 1997-12-19 nr. 1323: Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier. Sist endret 20-02-2004. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren 2003, Direktoratet for Arbeidstilsynet (Best.nr. 361). Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. ADR/RID veg-/jernbanetransport av farlig gods 2005, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.

16 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

YL-gruppe	3
YL-tall	800-1600 m³/l
Erstatter Sikkerhetsdatablad av	15.05.2003
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2)	R11 Meget brannfarlig. R20 Farlig ved innånding. R36 Irriterer øynene. R36/37 Irriterer øynene og luftveiene. R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud R67 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Punkter som er endret fra forrige versjon: 1-16
Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet. Viser til bestemmelser vedr. omsetning og bruk av stoffer som er underlagt Spritloven (1954) gitt av Finansdepartementet, eller den de bemyndiger, Toll- og avgiftsdirektoratet.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette HMS-databladet er kvalitetssikret av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. NS-EN ISO 9001:2000.